

на сцената на българския театър. Имаше и други версии, които се потвърдиха едва миналата година, когато в бр. 11 от III година на седмичник "Народна култура", гл. диригент на Операта Асен Найденов писа в статия си за Петдесетгодишнината на българската опера, че "На 20 април 1936 година се изнесе ~~визира~~ премиерата на операта "Цар Калоян" от Панчо Владигеров. Причината за нейното снемане от сцената бе категоричната забрана за нея от двореца. Мотивът беше, че в нейното либрето прозира елементи нахърняване престижа и достойнството на българската царица респективно на царстващия двор".

Странно ми се вижда, че в 1936 година, както и в 1961 либретото се отрича поради едни и същи мотиви. А в същност никъде в либретото не нахърнено никакво достойнство, защото силните човешки страсти са най-обикновените теми за сюжет на безброй драми, оперни текстове и филми, при и когато засягат истински исторически лица. Филип II убива сина си, дон Карлос, защото го подозира в сърдечни чувства към мащеха си, Борис Годунов живее под гирежа на страшното разкаяние за убийството на царевича Димитри, Елисавета II заповядва да убият Мария Стuart и т.н. и т.б. без до сега някой чужди двор да е заповядал запрещения на подобни лики творения на музикалното и драматично изкуство. Особено при опера където музиката е всичко.

Но аз вече излизам от границите, които трябва да си поставя за да дам няколко кратки обяснения, които след няколко десетилетия не могат да бъдат известни за мнозина.

Вярвам, че тези обяснения ще изяснят поставените въпроси.

Роман Мутафчиев